

# SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
026/22	Arbeidsutval for innstilling i valsaker (valnemnd)	PS	28.11.2022
	Heradsstyret	PS	

Saksbehandlar	ArkivsakID
Runar Ludvigsen	22/3428

## Val av valstyret for resterande kommunevalsperiode

### Vedlegg:

Valstyre for perioden 2019-2023 - val av medlemmer og varamedlemmer  
**Rådmannen gir ikkje framlegg i valsaker**

### Arbeidsutval for innstilling i valsaker (valnemnd) - 026/22

#### VN - behandling:

Utvalet sette fram slikt fellesframlegg:  
"Valstyret for resten av denne perioden:  
Lars Fjeldstad  
Hjalti H: Gislason  
Rita Tveiten  
Ragnar Tyssebotn  
Berit Borge (Ny)"

#### VN - vedtak:

Valstyret for resten av denne perioden:  
Lars Fjeldstad  
Hjalti H: Gislason  
Rita Tveiten  
Ragnar Tyssebotn  
Berit Borge (Ny)

#### Saksopplysningar:

##### Saksopplysningar:

Tone Mjelde søkte om fritak frå sin rolle som folkevald for SV og fekk dette innvilga av heradsstyret den 14.09.2022. Ho var medlem av formannskapet og derav også medlem av valstyret.

HS vedtak 78/19:

«Medlemmer og varamedlemmer i valstyret: Ordførar Lars Fjeldstad, leiar, varaordførar Hjalti H. Gislason, nestleiar, Rita Tveiten, AP, Tone Mjelde, SV, Ragnar J. Tyssebotn, FRP. Varamedlemmer: 1. Johannes Bysheim, AP, 2. Jarle Skeidsvoll, KRF, 3. Ellinor Birkeland, FRP og 4. Turid B. Njåstad, SP.»

Det står ikkje i HS vedtaket av 2019 at formannskapet er valstyret, men ein kan sjå av samansettinga at alle dei faste medlemmene av formannskapet for same periode er valt inn som medlemmer og

varamedlemmer til valstyret.

Formannskapet har no ein ny samansetting. Ellinor T. Birkeland og Tone Mjelde er ikkje lenger folkevalde i Osterøy kommune og er difor ikkje lenger med. Høvevis er dei erstatta av Siren Tyssebotn og Berit M. Borge. Valstyret må difor supplerast eller veljast på nytt.

### **Bakgrunn**

Etter vallova skal kvar kommune ha eit valstyre vald av kommunestyret sjølv, jf. Vallova § 4-1. Valstyret skal veljast etter reglane i kommunelova, og reglane om minst 40% representasjon av begge kjønn gjeld.

### **Lovgrunnlag:**

jf. Kommuneleova § 7-5 (høvetalsval), andre ledd:

«Hvis det skal velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.»

Jf. Kommuneleova § 7-6 (høvetalsval), tredje ledd:

«Hvis en liste får minst fire medlemmer i organet, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen tre eller færre medlemmer i organet, skal begge kjønn være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.»

jf. Kommuneleova § 7-6 (høvetalsval), femte ledd:

«Hver liste skal tildeles varamedlemmer. Så langt det er mulig, skal det være to flere varamedlemmer enn faste medlemmer. Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.»

jf. Kommuneleova § 7-7 (avtaleval), tredje ledd:

«Hvis organet skal bestå av minst fire medlemmer, skal hvert kjønn være representert i organet med minst 40 prosent. Skal organet bestå av tre eller færre medlemmer, skal begge kjønn være representert i organet. Viser det seg at et valg etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal det nødvendige antallet kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn for å oppfylle kravet. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.»

Jf. Kommuneleova § 7-7 (avtaleval), fjerde ledd:

«Når varamedlemmer skal velges, skal framgangsmåten i tredje ledd følges.»

I tillegg til det loven seier gjer ein i denne samanheng merksam på uttale frå KS-advokatane, datert 18.10.2022, i spørsmål til kjønnsbalanse ved val:

«Når det gjelder valgstyret, blir spørsmålet om "mulig" annerledes [enn ved valg av formannskap]. Siden loven ikke krever at valgstyret velges blant kommunestyrets medlemmer, legges det til grunn at det vil være "mulig" å velge en kandidat fra det underrepresenterte kjønn. Man må altså finne en valgbar kandidat, og man er altså ikke rettslig begrenset til å velge noen fra formannskapet eller kommunestyret. Her går loven foran eventuelle lokale ønsker om å ha det samme persongalleriet i formannskapet og valgstyret.

Det følger av § 7-6 femte ledd at reglene om kjønnsmessig balanse også gjelder for varamedlemsplasser. Her kan mulighetsbegrensningen komme inn, se § 7-6 fjerde ledd, når det gjelder formannskap (men ikke utvalg). Så langt jeg har forstått disse reglene, må det være kjønnsbalanse både blant de faste medlemmene og blant varamedlemmene. Man slår altså ikke disse sammen i en slags totalberegning.»

### **Vurdering**

Heradsstyret må erstatte Tone Mjelde som fast medlem av valstyret. Ellinor T. Birkeland, tidlegare varamedlem til valstyret, er allereie erstatta av Siren Tyssebotn jf. HS vedtak 098/22.

Medlemmene av valstyret er i dag:

1. Ordfører, Lars Fjeldstad, SP
2. Varaordfører Hjalti H. Gislason, H
3. Rita A. Tveiten, AP
4. Ragnar Tyssebotn, FRP

Varamedlemmer av valstyret er i dag:

1. Alexander Thunestvedt, AP
2. Jarle Skeidsvoll, KRF
3. Siren Tyssebotn, FRP
4. Turid B. Njåstad, SP

Når det gjeldt supplering så er det normalt at ein supplerer frå botn av lista og at resterande får opprykk. I tilfellet med valstyret er det ikkje heilt «nøytralt» å supplere frå botn av lista då dei ulike varamedlemmene tilhøyrer kvart sitt parti. I tilfellet med Alexander Thunestvedt, AP, som erstatta Johannes M. Bysheim, AP, tidlegare i perioden gjekk han difor ikkje inn på botn av lista, men erstatta Bysheim direkte som 1.vara. Same er no teken utgangspunkt med Siren Tyssebotn, som erstattar Ellinor T. Birkeland. Siren Tyssebotn går difor inn som direkte erstattar som 3.vara.

Når saka no kjem opp som ein eige sak har heradsstyret sjølv sagt moglegheita til å endre på dette og bestemme ein anna rekkefølge og/eller praksis.

Dersom ein skal følge formannskapet sin samansetting:

- manglar Berit M. Borge, H, som medlem av valstyret. Ho er medlem av formannskapet.
- manglar 1 medlem. Valstyret er berre 8 medlemmar/varamedlemmar pr i dag.

I dag, etter uttrede av Tone Mjelde, er det 25/75 kjønnsbalanse blant dei faste medlemmene i valstyret og det såleis eit ulovleg mindretal av kvinner. Det må som vist i lov over vere minimum 40% kjønnsrepresentasjon i eit organ med minimum 4 personar. Det er i dag 50/50 kjønnsbalanse blant dei 4 varamedlemmene.

### **Konklusjon**

Saka vert lagt fram for valnemnd for handsaming og innstilling til heradsstyret.